

Slovenské ZVESTI

Informácie o aktivitách slovenskej komunity v Melbourne

Ročník VIII

Číslo 3/2019

Vydáva ASAV, PO Box 263, Kew

www.asav.org.au

Ondrej Rozman	1, 2
Jozef Murgaš	3
Ružena Bajcsy	4, 5
Peter Sagan	5
Slováci v Melbourne	6, 7
Slovenská detská beseda	7, 8
Detsk	9
Zo stola ASAV	10
Oznamy a inzercia	11

ONDREJ ROZMAN

POLSTOROČIE V AUSTRÁLII

Keď sa spomenie meno Ondreja Rozmana, azda každému z nás sa pred očami objaví známa tvár. Tradičný účastník všemožných slovenských podujatí – slovenských kongresov, zábav, alebo pravidelných piknikov.

Ťažko uveriť, že už je to polstoročie, keď spolu s manželkou Marikou a trojročným synčekom Milošom stúpil na pôdu svojej novej vlasti. Po vyčerpávajúcom lete z Európy do Sydney sa 5. marca 1969 ocitli v austrálskej horúčave. So slovenskými kožuchmi v náručí sa vydali na celodennú cestu do Bonegilly, podobne ako iní emigranti.

Ďalší mesiac si už "polepšili" - sťahovali sa do vojenského tábora v Broadmeadows. Luxus stelesnený troma železnými posteľami, troma dekami a spoločnou sprchou a WC.

Našťastie hneď po prízjazde sa Ondrejovi podarilo zamestnať sa. U Forda štyri mesiace montoval dvere na autá. A to bol len začiatok.

Po doriešení formalít Ondrej nastupuje do továrne na obrábacie stroje Mc Pherson. Tu si získava uznanie po podaní zlepšovacieho návrhu. Po piatich rokoch sa však podnik dostáva do ťažkej situácie a následkom nedostatočných trhových príležitostí a japonskej konkurencie výrobu zastavuje.

Ondrej sa však zastaviť nedá. Pracuje ako nástrojár v Australian Control a vo Floyd. V priebehu jedného roku sa stáva vedúcim výroby.

V ďalšom zamestnaní v továrni na výrobu elektronických visačiek Amscan bol jediným mechanikom v tíme elektrotechnikov. Bolo to Ondrejovo posledné zamestnanie pred tým, než začal pracovať

pre svojho syna Miloša, ktorého poznáme pod menom Miles.

Aj Ondrejovmu synovi sa darí, v tomto roku oslávil 30. výročie úspešného podnikania. Je majiteľom franšízy a patrí mu niekoľko kaviarničiek a reštaurácií s talianskou kuchyňou v Melbourne aj v iných austrálskych mestách. Len na pripomenutie: vynikajúca pizza v Rozzis v Chadstone, alebo novootvorená celoružová populárna kaviarnička Pink na Swanston Street. Zariadenie každého podniku Rozzis nesie pečať Ondrejových šikovných rúk. Okrem toho názov "Rozzis" pripomína priezvisko Rozmanovcov.

Áno, Ondrej s Marikou môžu byť právom hrdí na úspešného syna i štyroch urastených vnukov.

MARGITA A BESNÁ

Ej, letí plť dolu Váhom, na plti
veselo —
jak vtedy, keď na nej bolo to
Slovensko celô.
Letí, letí ako húska, z Turca do
Trenčína:
Pozor, chlapi! tu je už tá
Strečnianska dolina.

JÁN BOTTO

Zmlkli piesne. Faktor rečie: Páchte tie
tri skaly,
jak nám priekom šírym Váhom do
cesty zastali:
to Margita. A za ňou to! Besná na
nás čaká;
hľa! jak hltá celý Váh do svojho
pažeráka.

Nebojte sa! Neraz som ja prešiel
štáto zdravý
s bohpomocou; — ale teraz, chlapi,
klobúk z hlavy!
I všetko sa križom žehná i modlí
skrúšene:
prejde Slováč i cez peklo, prejde v
božom mene!

Rodinné podniky zamestnávajú desiatky mladých ľudí a prispievajú k znižovaniu nezamestnanosti v Austrálii.

Ondrej Rozman má nielen šikovné ruky. Vo svojich 78 rokoch je stále výborným tanečníkom a vytrvalým športovcom. Aj keď squash a lyžovanie už zanechal, neodpustí si trikrát týždenne tenis, pričom si trúfa poraziť aj oveľa mladších súperov.

Ondreja všetci poznajú ako človeka dobrého srdca, ktorý nešetří slová povzbudení a útechy pre nešťastných a osamelých. Moja rodina to okúsila pred 37 rokmi. Ako noví emigranti sme 10 mesiacov strávili v imigrantskom hosteli v

Midway. Doteraz si spomíname, ako sme každý štvrtok očakávali zaklopanie Rozmanovcov. Nikdy nás nesklamali. Dcéra Majka dodnes nostalgicky spomína na ich marshmallow keksíky – v prostredí hostela vzácnu lahôdku. Rozmanovci s nami prežívali radostné chvíle, keď sme sa z hostela sťahovali do tzv. „pohostelového“ bytu. Prišli to osláviť s fľašou šampanského. Aké bolo naše spoločné sklamanie, keď sme šampus popíjali potme. Nenapadlo nám, že treba zapnúť spínač pri strope...

Ondrejov život a smerovanie v novej vlasti ovplyvnili viaceré, často osudové stretnutia.

Také bolo v roku 1972 náhodné

stretnutie s Rudom Svatikom. Rudo ho priviedol medzi Slovákov v Melbourne i medzi veriacich okolo nebohého otca Strnisku, ktorý pôsobil pri kostole Sv. Moniky vo Footscray. Ondrej sa aktívne zapojil aj do života slovenskej komunity, ktorej predsedom bol vtedy pán Kašarik. Ondrej Rozman sa čoskoro stal členom výboru.

Dodnes rád spomína na početné kultúrno-spoločenské podujatia a oceňuje prínos niektorých aktívnych Slovákov nielen pre slovenskú komunitu, ale aj pre začiatky jeho osobného života v Austrálii. Takými boli napríklad Dr. Pavol Hrtús, pani Kráľová s dcérou Terkou, Dr. Juraj Virsik i rodina Markušovcov. Má milé spomienky na rozhovor s tichým pánom Trčkom o jeho kurióznom emigračnom príbehu.

text: Inka Havrilová

**Milý Ondrej,
prajeme Ti ešte dlhé roky
plné života v zdraví a radosti,
aby si sa s Marikou tešil z
úspechov svojej drahej rodiny,
ako aj zo spoločenského života
slovenskej komunity, ktorú
máš tak rád.**

SLOVENSKO ORUŽOVIE

Slovensko dostalo od Japonska tradičný dar - 500 stromov japonských čerešní - sakúr, ktoré sú typické svojimi ružovými kvetmi. Tie v najbližších rokoch ozdobia hneď niekoľko miest po celej krajine.

Dôvodom je nadchádzajúce sté výročie nadviazania diplomatických vzťahov s Japonskom, ktoré sa v roku 2020 pripravujú patrične osláviť obe strany, japonská i slovenská.

Kvet čerešne sa považuje za japonský národný symbol. Darované stromy sa majú vysádzať v rôznych mestách Slovenska.

V Bratislave bude vysadených 150 až 200 stromov a časť z nich priamo v Starom Meste. Aktuálne sa hľadajú vhodné lokality na výsadbu.

Japonskou kultúrou by sa mohlo Slovensko inšpirovať. Ide totiž o krajinu, v ktorej je väčšina obyvateľov schopná upustiť od materializmu a pre šťastie im často stačí len málo. Dôkazom tejto schopnosti je napríklad sviatok Hanami - tzv. sledovanie kvitnutia sakúr. Podstatou tohto sviatku je práve pohľad na kvitnúce sakury a radosť s tým spojená.

Hanami patrí v Japonsku medzi najobľúbenejšie sviatky. Možno aj preto sa táto milá tradícia nazýva "ôsmy div sveta".

Prebrané z internetu

Naše Slovensko

JOZEF MURGAŠ

Jozef Murgaš, slovenský vynálezca, kňaz, umelec, politik a signatár Pittsburskej dohody. Priekopník bezdrôtovej komunikácie, ktorý svojimi patentmi získal svetové uznanie. Ako prvý na svete uskutočnil bezdrôtový prenos ľudského hlasu, ktorý sa stal základom bezdrôtového prenosu a rozhlasového vysielania. Princíp tohto prenosu sa dodnes používa pre analógové rozhlasové a televízne vysielanie.

Jozef Murgaš vyrastal v Tajove v rodine chudobných roľníkov. Veľký vplyv na jeho životné smerovanie mal učiteľ Karol Berger. Systematicky u neho rozvíjal bystrosť a maliarsky talent. Prírodné nadanie ho viedlo k technike, no kreslenie a maľovanie patrilo medzi jeho záľuby. V roku 1880 odišiel študovať teológiu do Bratislavy. Okrem štúdia teológie tu pokračoval vo svojich pokusoch v oblasti elektriny a rozširoval si vedomosti vo výtvarnom umení. Správa o jeho maliarskom talente sa doniesla aj biskupovi Bendemu v Banskej Bystrici, ktorý ho neskôr nasmeroval na štúdium maliarstva do Budapešti a Mníchova.

Dňa 10. novembra 1888 bol Murgaš vysvätený za rímskokatolíckeho kňaza v banskobystrickej diecéze a nastúpil ako kaplán v Dubovej. No z rôznych, najmä politických dôvodov odišiel zo Slovenska a usadil sa v USA.

Murgašovo pôsobenie v Amerike sa začalo 6. apríla 1896, keď v New Yorku vstúpil na americkú pôdu. Demokracia a sloboda mu slúžili ako inšpirácia na založenie Slovenskej ligy v Amerike. Popri práci kňaza začal v roku 1898 aj s prípravou svojho laboratória v suteréne fary. Malo slúžiť na experimenty v rádiotelegrafii. V nasledujúcich štyroch rokoch vo voľnom čase pracoval na rozvoji prenosu bezdrôtovej telegrafie. Po trinástich mesiacoch štúdia a pokusov vytvoril novú metódu bezdrôtového prenosu, ktorý si dal patentovať. Vynález bol

prijatý a 10. mája 1904 mu naň udelili prvé dva patenty.

Najznámejší patent Jozefa Murgaša je patent na Tón-systém. Druhý patent bol významný tým, že umožňoval bezdrôtový prenos taktov vzniknutých správ nad zemským povrchom. Na základe tohto patentu vznikla akciová spoločnosť Universal Aether Telegraph Company, ktorá umožnila rádiový prenos hovorených slov. Ako uviedol Murgašov asistent John Stegner, počas jednej búrkovej noci v roku 1905 bolo v éteri prvýkrát počuť ľudský hlas, ktorý patrilo Murgašovi, a ktorý zachytila stanica v Scrantone. Boli to Murgašove slová: „Počujete ma? Počujete ma? Počuje ma niekto?“

Prvenstvo bezdrôtového prenosu informácií prostredníctvom tónovej modulácie elektromagnetických vln určil Okresný súd v New Yorku Jozefovi Murgašovi dňa 7. januára 1916, ktorý prenos úspešne vykonal v roku 1905 v USA medzi mestami Wilkes-Barre a Scranton na vzdialenosť 30 km. V tom čase tento vynález znamenal svetový unikát, avšak spor o jeho prvenstvo nebol jednoduchý. Pokúšali sa o to viacerí významní svetoví odborníci, medzi inými Murgašove pokusy s veľkým záujmom sledoval aj Thomas Alva Edison.

Počas prvej svetovej vojny sa angažoval pri vytvorení spoločného štátu Čechov a Slovákov v Československej republike. Pomocou svojich kontaktov pripravil pôdu pre

rokovania na podporu vzniku ČSR, ktorá mala vzniknúť na základe dohody z 30. mája 1918 v Pittsburgu. Murgaš bol jedným zo jej signatárov spolu s ďalšími zástupcami Slovenskej ligy v Amerike, s Tomášom Garrigue Masarykom a zástupcami Českého národného združenia a Zväzu českých katolíkov. Od tejto dohody a následne jej plnenia očakával vytúženú samostatnosť Slovákov a rovnoprávnosť v novovznikutej ČSR.

Vzhľadom na užitočnosť Murgašových vynálezov ho vláda Spojených štátov amerických pozývala často na konzultácie do vládnej lodenice vojenských námorných síl v Navy Yarde v Brooklyne, kde sa rokovalo o dôležitých záležitostiach z oblasti bezdrôtovej telegrafie.

No v ČSR sa z Murgaša vystaňovalca stal vyhnanec a postupne aj človek, ktorého zásluhy sa doma nestretli s uznaním. To sa prejavilo v roku 1920 pri prvej návšteve domoviny a nevydarenej audiencii Murgaša u T. G. Masaryka na Pražskom hrade. Následne došlo k trvalému ignorovaniu jeho zásluh. Murgaš sa chcel doma usadiť natrvalo a vyučovať elektrotechniku na niektorej škole. To sa mu však z dôvodu údajného nesplnenia kvalifikačných predpokladov nepodarilo. Vrátil sa teda naspäť do USA, kde aj vo Wilkes Barre 11. mája 1929 zomrel.

*Ždroj: CVTI SR a Wikipédia
Spracoval: Lukáš Pajank*

RUŽENA BAJCSY

Bratislavská rodáčka Ružena Bajcsy (86) je poprednou odborníčkou v oblasti počítačových vied a robotiky. Časopis Discover ju v roku 2002 vyhlásil za jednu z päťdesiatich najvýznamnejších vedkýň sveta. Tridsať rokov viedla katedru počítačových a informatických vied na univerzite v Pensylvánii, založila a šesť rokov viedla laboratórium GRASPO (General Robotics and Active Sensory Perception).

Na Kalifornskej univerzite viedla CITRIS - Center for Information Technology Research in the Interest of Society. Okrem Benjamin Franklin Medal in Computer and Cognitive Science získala mnoho ďalších ocenení. Jej osobný príbeh by však sám bol námetom na vzrušujúci román.

Narodila sa 28. mája 1933 v rodine stavebného inžiniera Felixa Kučeru a Margarity rod. Weissovej. Prvá životná rana udrela, keď jej ako trojročnej slúžka zavraždila matku. V dôsledku antisemitských nálad z činu obvinili otca - Žida, no po deviatich mesiacoch väzby ho zbavili obvinenia. V roku 1938 sa oženil s lekárkou židovského pôvodu Klárou Halmi. Rodinu chvíľu chránilo, že konvertovali na katolíctvo, i to, že otec - štátny zamestnanec, projektant ciest, bol pre štát dôležitý. Nová matka bola Ružene skutočnou mamou. Rodine sa narodila mladšia Mária.

Transportom do koncentračného tábora sa vyhlí do jesene 1944. Vtedy u Kučerovcov zazvonili nacisti a rodičov odviekli. Mama ešte stačila zísť do izby, kde sa sestry hrali s deťmi susedov. Pošepala, aby boli ticho, že sa čoskoro vrátia. Nevrátili sa, po mesiaci skončili v hromadnom hrobe v Kremničke. Deti si gestapo nevyšimlo. Jedenástočná Ružena a štvorročná Mária čakali doma týždeň. Väčšina príbuzných už nežila. Susedia sa báli o zabudnuté sestry postarať, preto sa obe vypravili k známym. Známi najskôr nechceli otvoriť a potom Ruženu nespoznávali.

Legenda robotiky

Naliehala však, pokiaľ neskontovali Červený kríž. Sestry umiestnili vo zvolenskom detskom domove. Po vojne Ružena pátrala po informáciách o rodine. Prežila ovdovená sestra matky Kláry v Budapešti. Cez vojnu sestry žili na slanej vode a chlebe. Mladšia trpela nedostatkom vitamínov a kožnými infekciami. Teta ju vzala do Budapešti s tým, že sa po uzdravení vráti. V povojnových rokoch sa sestry veľmi zblížili, Ružena bola Márii ako matka.

Návrat Márie sa však odkladal, až teta navrhla aj Ružene presťahovanie do Budapešti. Štrnásťročná nezávislá Ružena odmietla, dúfala, že sa sestra vráti. Návštevy sa skončili zmenou režimu po roku 1948. Podľa zákona o pasoch z roku 1949 československí občania nemali na pas právny nárok. Sestry sa tak stretli až v roku 1956. Zatiaľ Ružena vyrastala sama v sirotincoch a Mária v rodine tetinho nového manžela, úspešného lekára. Trvalo sa odcudzili.

Ružene sa podarilo nájsť bratranca a strýka, ktorí jej pomohli do katolíckeho detského domova v Bratislave, ktorý viedli sestry vincentky. Absencia

záujmu príbuzných bola pre ňu ďalším sklamaním. Peniaze po otcovi sama spravovať nemohla, dohliadal na ňu poručník, ktorý platil jej účty. Hlbokú opustenosť kompenzovala štúdiom na dievčenskom gymnáziu. Vynikala v matematike a prírodných vedách. Pätnásťročná však musela z domova odísť, nakoľko režim zakázal vincentkám činnosť.

Ruženy sa vtedy ujal bezdetný pár. „Boli veľmi slušní, aj keď nie vrúcní. Mala som strechu nad hlavou, bezpečie a možnosť s niekým sa porozprávať, keď som sa vrátila domov. Nejedla som s nimi, ale inde.“ Neskôr komunisti označili silno veriacich manželov za fašistov, nakoľko pestún bol počas Slovenského štátu starostom. Vystaňovali ich na vidiek a do bytu, kde ďalej žila osemnásťročná Ružena, nastaňovali novú domácu – príslušníčku robotníckej triedy, profesiou prostitútku. Ruženino štúdium to našťastie neovplyvnilo.

Po maturite išla študovať elektrotechniku. Tu stretla Jozefa Bajcsyho a po roku sa zaň dvadsaťročná vydala. Ružena Bajcsy vyštudovala elektrotechniku na Slovenskej vysokej škole technickej a po získaní titulu inžiniera v roku 1957 porodila dcéru Kláru. Syn Peter nasledoval v roku 1964. V roku 1967 získala titul CSc. (obdobu PhD.)

Vnímala potrebu odborne rásť a v tom istom roku zareagovala na príležitosť absolvovať v Kalifornii ročnú stáž. Keď v auguste 1968 prišli do Československa sovietske tanky,

Ružena Bajcsy stála pred voľbou vrátiť sa do väčšej neslobody, než z ktorej odchádzala, alebo zostať, profesionálne sa rozvíjať a pripraviť pôdu na príchod rodiny. Netušila však, že deti neuvidí pätnásť rokov a ďalších osem rokov potrvá, než sa za ňou prísťahujú.

Zostala a v roku 1972 získala na Stanfordskej univerzite druhý doktorát. Vzťah s profesorom Bajcsyom však nevydržal, rozviedli sa a uzavreli nové manželstvá. Ružena sa vydala za profesora fyziky Shermana Frankela, spolu vychovávali jeho syna Waltera.

Získať americký pas trvalo desať rokov. Keď sa Ružena prvýkrát vrátila do Európy, jej dcéra bola už vydatá. Dnes Ružena Bajcsy žije v Kalifornii, stále aktívne prednáša a konečne prežíva rodinný život v blízkosti manžela, detí a vnúčat.

*Text: JT
Foto: Internet*

“REKORDNÝ SIEDMY ZELENÝ DRES? UŽ SOM ICH MOHOL MAŤ OSEM” vraví PETER SAGAN

Slovenský cyklista Peter Sagan získal siedmy zelený dres víťaza bodovacej súťaže na 106. ročníku prestížnych pretekov Tour de France a osamostatnil sa na čele historických štatistík. Prekonal tým rekordný zápis Nemca Erika Zabela, ktorý sa zelenému dresu v Paríži tešil šesťkrát (1996 - 2001).

Sagan na práve skončenom ročníku Tour de France získal dovedna 316 bodov, pravidelne ich zbieral nielen na šprintérskych premiách, ale aj v rýchlych koncovkách etáp. Dovedna deväťkrát sa mu podarilo skončiť v etape do 5. miesta, na konte má aj jednu víťaznú etapu, jedno druhé a jedno tretie miesto. V celkovom poradí boja o žltý dres patrí 29-ročnému Slovákovi 80. priečka s odstupom 2:44:24 h za víťazom.

“Obliecť si zelený dres na pódiu na Champs-Élysées je privilegium a veľká česť. O to viac, keď je to rekordných sedemkrát. Chcel by som poďakovať všetkým v tíme. Našmu manažmentu, personálu, športovému riaditeľovi a samozrejme jazdcom. Všetci tvrdo pracovali na dosiahnutí spoločného cieľa. Máme za sebou veľmi dobrú Tour de France a ukázali

sme, že každý rok robíme pokrok a ako tím sme silnejší a silnejší. Nič z toho by nebolo možné bez podpory našich sponzorov, vďaka že nám veria a boli pri nás aj v najťažších momentoch a aj teraz v čase slávy. Budem mať pár dní voľno a potom môžem opäť pokračovať v práci v záverečnej časti sezóny,” uviedol Peter Sagan na svojom facebookovom profile.

Sagan potreboval na sedem víťazných “bodovačiek” osem účasť na Tour de France. Svoju zelenú sériu prerušil iba v roku 2017, keď bol nútený odstúpiť z pretekov už po 4. etape po diskvalifikácii. “No už som ich mohol mať osem,” zasmial sa Sagan svojším spôsobom a na margo rekordnej zelenej zbierky dodal: “Nikdy som po tom nejako

netúžil, ani som to neočakával, ale tým, že som stále na Tour de France, tak sa to stalo. Každú jednu Tour som dokončil so zeleným dresom, takže som rád, že aj štatisticky som na tom celkom dobre.”

„Uvidíme, čo bude na budúci rok. Zatiaľ nemám plány. Teraz si musím trochu oddýchnuť, no ak budem v poriadku, možno sa vrátim pre ôsme víťazstvo,” odpovedal na otázku, či si trúfa aj na ôsmy zelený dres.

O Saganovom úspechu písali aj svetové cyklistické médiá. Cyclingweekly.com napísal: “Sagan je najkonzistentnejší víťaz bodovacej súťaže na Tour, prešpurtoval okolo Erika Zabela, ktorý získal šesť zelených dresov. Pre superstar Bora-Hansgrohe to bol celkom tichý ročník, vyhral len jednu etapu, no jeho deväť pódiových umiestnení potvrdzuje pozoruhodnú vyrovnanosť jeho výkonov naprieč všetkými terénmi.”

“Rýchlik spod Dubňa” je už dnes hrubým písmom zapísaný do histórie tohto krásneho športu a jeho meno navždy bude patriť k veľikánom ako napríklad Paolo Bettini, Greg LeMond, Oscar Freire, či Eddy Merckx. Cyklistický fenomén zo Žiliny, ktorý si počas kariéry dokázal získať nielen rodné Slovensko, ale aj fanúšikov po celom svete, obdivujú všetky vekové kategórie. A čo je podstatné, ostal rovnakým chalanom, akým bol aj vtedy, keď sa ešte len rozhodoval, či si miesto horskej cyklistiky zvolí radšej cestnú. Dnes už všetci dobre vieme, že sa rozhodol správne.

Text: Patrik Polcer Foto: Press

SLOVÁCI V MELBOURNE

Deň zahraničných Slovákov

Združenie Austrálskych Slovákov vo Viktórii aj tento rok 6. júla 2019 zorganizovalo oslavu Dňa zahraničných Slovákov na pôde Sokola v Dome Čechov a Slovákov v Melbourne. Súčasne si pripomenuli sviatok vierozvestcov svätého Cyrila a svätého Metoda, ktorý pripadá na 5. júl. Ako je už dobrým zvykom, aj tentoraz sme oslavovali spoločne so Slovenskou školou pri SSLŠ z Lavertonu.

Žiaci zo Slovenskej detskej besedy vystúpili s hudobným programom po vedením učiteľky Danky Bučkovej. Program sa začal slovenskou hymnou a pokračoval detskými ľudovými pesničkami, ktoré sprevádzali na harmonike a gitare žiaci veľkej triedy Elias Bučko a Lucas Lomas.

prípravy na oslavu

V podaní žiakov veľkej triedy zaznel aj úryvok z Malého princa. Príbeh si získal srdcia miliónov ľudí na celom svete. Je to najslávnejšie dielo francúzskeho spisovateľa Antoina de Saint-Exupéryho a zároveň jeden z najznámejších rozprávkových príbehov modernej svetovej literatúry, klenot, s ktorým sa snáď každý stretol ako dieťa, alebo v dospelom veku.

Diváci odmenili účinkujúcich zaslúženým potleskom a nakoniec si všetci pochutnali na výbornej slovenskej večeri.

Aj už tradičná vedomostná súťaž o Slovensku sa stretla s úspechom. Zápas tímov pri jednotlivých stoloch riadil Andrej Bučko s pomocou Mímky Fletcher a Janky Sekerákovvej. Víťazný tím „young guns“ čakala tekutá odmena, v tomto prípade obratom skonzumovaná.

Ďakujeme organizátorom za príležitosť účinkovať na Dni zahraničných Slovákov, taktiež pani Vaňovej za zapožičanie krojov pre žiakov a učiteľky. Slová vďaka za príspevok k programu patria aj hosťom z Lavertonu pod vedením riaditeľky Anky Chrtánovej. Uznanie vyslovujeme aj všetkým rodičom, ktorí sú stále ochotní spolupracovať a pokračovať v udržiavaní tradícií ďaleko od nášho Slovenska.

predstavenie Malý Princ

Prezentácia nového migračného programu Austrálie

30.mája sa v spolupráci s vedením Sokol Dom Čechov a Slovákov uskutočnila prezentácia nového imigračného programu Austrálie.

Téma je veľmi zaujímavá pre záujemcov o trvalý pobyt, ale aj pre širšiu komunitu. Škoda, že nebola väčšia účasť. Migračná agentka Majlinda Lulo z Absolute Immigration je vysoko rešpektovaná vo svojom odbore a jej prezentácia a vzápätí Otázky a odpovede, nás všetkých zaujala.

Na záver sme si všetci pochutili na franfurtských párkoch a pive :)

lektorky pri občerstvení

Text: Mária Skubanová, MK. Foto: ASAV

SLOVÁCI V MELBOURNE

Obed so seniormi

Už tradičný obed s našimi seniormi a členmi výboru sa uskutočnil po piaty krát. Yarra Valley Country Club sa nachádza v krásnom prostredí v údolí vedľa rieky Yarra. Stretnutie s priateľmi v pohodovej atmosfére a chutný nedeľný obed doplnil obraz vydarenej komunitnej akcie.

Združenie Austrálskych Slovákov
vo Viktórii
srdečne pozýva na

OBED SO SENIORMI A ČLENMI VÝBORU

Účasť prosíme nahlásiť do 23. augusta 2019

telefónicky: (03) 9859 5787 - Marta Kapusta
0402 292 078 - Ivan Kovarčík
emailom: havrila@gmail.com

25. AUGUST 2019 O 12.00 HOD.
YARRA VALLEY COUNTRY CLUB
9 TEMPLESTOWE RD. BULLEEN VIC 3105

www.yarravalley.net.au
Obed určené osobovému menu je zdarma pre seniorov členov ZAŠK

Všetci sú vítaní!

fotografie z obedu so seniormi

Zemiakové knedličky plnené údeninou

INGREDIENCIE

6 - 8 ks zemiaky varené
300 - 400 g bravčové stehno údené
200 g klobása slovenská točená
podľa potreby múka polohrubá
1 ks vajce , soľ
750 g kapusta kvasená
1 korenie čierne mleté
1 ks bobkový list
štipka prášok do pečiva
2 ks cibuľa - 1 do kapusty, 1 navrch
hotového jedla
1 lyžica múka hladká

Umyté zemiaky v šupke dáme variť do osolenej vody. Medzitým osmažíme jednu pokrájanú cibuľu do sklovita. Pokrájanú kapustu pridáme na osmaženú cibuľku, spolu dusíme. Dochutíme čiernym korením a bobkovým listom, ktorý po čase vyberieme, aby kapusta nebola horká. Podlejeme vodou a až hotovú dochutíme soľou, aby kapusta nebola príliš slaná.

Údené bravčové mäso a slovenskú točenú klobásu (Kransky) pomelieme na mäsovom mlynčeku a dobre premiešame. Do pretlačených, uvarených ošúpaných zemiakov pridáme polohrubú múku, jedno vajce, trošku soli, môžeme pridať aj štipku prášku do pečiva a vypracujeme cesto. Múku pridávame podľa potreby.

Na pomúčenej doske cesto vyvalkáme na hrúbku asi pol centimetra, pokrájame na štvorce a plníme nachystanou plnkou. Tvarujeme knedličky v tvare guľky, ktoré vyvalkáme v múke a varíme vo vriacej osolenej vode cca 15 minút na miernom ohni. Vodu môžeme mierne zahustiť hladkou múkou, vtedy sa knedličky nerozvárajú. Po uvarení knedličky vyberieme do misky.

Podávame na udusenej kyslej kapuste poliate opraženou cibuľkou.

ČO ROBÍME V SDB?

Konferencia jazykových škôl vo Viktórii

V nedeľu 7. júla 2019 sa zástupcovia slovenskej školy zúčastnili konferencie jazykových škôl v Melbourne, ktorú zorganizovalo Združenie etnických škôl vo Viktórii (Ethnic Schools Association of Victoria), ktorá je súčasťou celoaustrálskej federácie jazykov komunít - Community Languages Australia.

Téma tohoročnej konferencie bola kulinársky zadaná ako "menu a prísady" na zachovanie prítlačivosti komunitných jazykových škôl, čiže "švédsky stôl praktických nápadov".

Konferenciu s takmer 400 účastníkmi po zaznení austrálskej hymny otvoril Prof. Mark Rose. Prehľad o činnosti organizácie predniesol výkonný riaditeľ Stefan Romaniw OAM. Za Multikultúrnu komisiu štátu Viktória sa prihovarila Rosaria Zarra a poďakovanie učiteľom zaznelo z úst predsedu AFESA Tassosa Douvartzidesa.

Tohtoročná konferencia poskytla priestor na vypočutie názorov a skúseností odborníkov, učiteľov a inštruktorov. Prínosný bol aj diskusný

učiteľky SDB na konferencii

panel so živou výmenou názorov a nápadov.

pohľad na účastníkov

7. výročie založenia Slovenskej detskej besedy

Druhú augustovú sobotu sme oslávili 7. výročie založenia Slovenskej detskej besedy v Melbourne a zároveň sme pri tejto príležitosti aj prvýkrát v škole zorganizovali deň otvorených dverí. Prvá hodina prebiehala klasickým 45-minútovým vyučovaním v malej, strednej a veľkej triede. Ďalšie dve vyučovacie hodiny sa konala oslava s hudobným programom v podaní našich žiakov a samozrejme s chutným občerstvením.

Riaditeľka školy Marta Kapusta v otváracom príhovore uviedla, že jej sen založiť školu slovenskej komunity by sa neuskutočnil bez zánietenia pedagógov, pričom vyzdvihla prínos pôvodných učiteliek Noriky Kovarčíkovej a Danky Bučkovej. Ony sa pričínili o to, aby sa škola za sedem rokov existencie stala tým, čím dnes je. Norika okrem učiteľských povinností súčasne pôsobí aj ako zástupkyňa riaditeľky a administrátorka.

Učiteľský zbor tvorili aj ďalšie členky, ktoré prichádzali a odchádzali podľa svojich životných situácií. Študentky zo Slovenska sa vracajú domov, iným zasa pracovné zaťaženie neumožňuje tráviť soboty vyučovaním.

Veľká vďaka patrí terajším učiteľkám, ktoré v škole pôsobia už druhý rok, Zuzka Bogárová so špecializáciou špeciálna pedagogika a Majka Skubanová s učiteľstvom prvého stupňa. Okrem učiteľov má škola aj asistentky a zastupujúce učiteľky – Andrejku Lomas, Zuzku Vysnanovú, Dr. Danku Tóthovú a Zuzku Weinart. Marta Kapusta vyjadrila radosť nad tým, že obe učiteľky nemajú v pláne dezertovať naspäť na Slovensko. Súčasťou programu školy je aj výučba dospelých. Pokročilým sa už tretí rok venuje Dr. Janka Sekeráková, začiatočníkov začala tento rok učiť Sylvie Poliaková.

„Program sa snažíme stále obohacovať o nové nápady, materiály a metódy. Rôzna úroveň znalosti jazyka v jednotlivých triedach je a bude pre našich učiteľov vždy výzvou,“ prezradila riaditeľka.

Aj po siedmich rokoch na čele školy sa spolu s celým tímom učiteliek a žiakov teší na ôsme narodeniny a deň otvorených dverí opäť o rok.

oslavy 7. výročia SDB

Text: Mária Skubanová, Marta Kapustová. Foto: Norika Kovarčíková

Detský kútik

Končí zima, ide jar, slnko pekne svieti,
na lúku hneď vyťahnu zvieratká i deti.

Po zime zas prišla jar, slnko už má
teplú tvár. Budú kvety, zvieratká, vstáva
spiaca záhradka.

Sedí ryba pri potoku,
drží zlatý meč,
na koho to slovo padne,
ten musí ísť preč.

Jar k nám prišla do prírody,
so všetkými krásami.

Slniečko nám jasne svieti,
usmieva sa nad nami.

Zelená sa trávica, vtáča letí
z hájička a na lúčke poletuje
usilovná včelička.

Slovenské vypočítavačky

Dva špendlíky
Čert vyletel
Z električky
Baba sa ho zľakla
Na kolená kľakla
En ten tyč
Ty si pryč.

Ábr fábr dominé
Elce pelce
Do pekelce
En ten ben
Hybaj z kola ven.

Ide koza rohatá,
schovejme sa za vráta,
za vrátami stojí vrba,
pod ňou sa hrá detí hrba.
Je tam veľký zvon,
ty musíš ísť von.

Združenie austrálskych Slovákov vo Viktórii

otvára nominácie na Mladé talenty slovenskej komunity 2019.
Nominácie pre deti a mládež do 18 rokov, slovenského
pôvodu, v akademickej, športovej a umeleckej oblasti
zašlite do 30.9.2019 na adresu:

slovaklittleschool@gmail.com.

Uveďte zásluhy, výsledky a dôvody na nomináciu.

Finančná odmena \$100 a Diplom budú
prezentované na Slovenskom tábore vo
Phillip Island, ktorý sa koná od 22.-24.11.2019.

Slovenská detská beseda
ZASV, P.O.Box 263
Kew 3101 VIC
Tel: 03-98595787
Email: slovaklittleschool@gmail.com

ZO STOLA VÝBORU

Ostatné zasadnutie výboru sa uskutočnilo 3. augusta 2019 v Hawthorne.

Členovia výboru zhodnotili tohoročnú oslavu Dňa zahraničných Slovákov ako veľký úspech. Výborný program, skvelá nálada a tiež slovenská večera prispeli k pohodovej atmosfére.

Prerokoval nadchádzajúce aktivity, prípravu výročnej členskej schôdze, obsah budúceho vydania Slovenských zvestí a návrh na novú členku výboru Sylviu Poliakovú.

So zaujímavým projektom „Slováci v Melbourne“ prišiel nový člen výboru Patrik Polcer. Navrhuje pripraviť zoznam slovenských podnikateľov v Melbourne na pomoc im aj celej slovenskej komunite.

POĎAKOVANIA

Výbor tľmočil poďakovanie všetkým, ktorí sa zaslúžili o zabezpečenie a priebeh oslavy Dňa zahraničných Slovákov:

Janke a Martinovi Sekerákovcom, Adke a Štefanovi Tučekovcom, Sylvii Poliakovej a Mattovi Thompsonovi, Mimke Fletcher, Lukášovi Pajánkovi, Patrikovi Polcerovi, Norike Kovarčíkovej a učiteľkám SDB a taktiež Andrejovi Bučkovi.

Osobitne vyzdvihol zásluhy Andrejky Lomas za náročné a veľmi vydarené kulisy pre scénu Malého princa.

Nabudúce sa výbor stretne v októbri 2019.

Viete, že...

Zlaté amulety z neolitických hrobov (4 000 - 3 000 p. n. l.) vo Veľkých Raškovciach a Tibave pod Vihorlatom na Slovensku sú rovnako staré ako najstaršie zlaté artefakty z Mezopotámie.

V roku 1536 sa Bratislava stala prechodne hlavným mestom Uhorského kráľovstva.

Kalendár plánovaných podujatí

JANUÁR – DECEMBER 2019

27. OKTÓBER	Piknik v Ruffey Lake Park – varíme guláš	11.00
22. – 24. NOVEMBER	Slovenská detská beseda – tábor Phillip Island	14.30
8. DECEMBER	Mikulášsky piknik – Ruffey Lake Park	11.00

INZERCIA A OZNAMY

RADIO SLOVAKIA INTERNATIONAL

Z Bratislavy do celého sveta!

“Tu Bratislava! Vysielame pre všetkých Slovákov žijúcich v zahraničí. Prinášame vám správy, zaujímavosti, reportáže, aktuality. Denne zo Slovenska, ideme do celého sveta!

Milí priatelia, stanté sa spolutvorcami vysielania, ktoré pripravuje Radio Slovakia International. Napíšte nám o vašich podujatiach, aktivitách, ale aj o zaujímavých osobnostiach žijúcich vo vašom okolí. Na korešpondenciu od vás sa tešíme na adrese: **ingrid.slaninkova@rozhlas.sk**

Vysielanie v slovenskom jazyku si môžete naladiť každú **nedeľu večer od 19.00 do 20.00 na SBS2 FM.**

Vysielanie je možné počúvať aj na internete na stránke **www.sbs.com.au/slovak**

WEBSTRÁNKA VEĽVYSLANECTVA

www.mzv.sk/canberra je naďalej hlavnou stránkou, ktorú veľvyslanectvo aktualizuje a nachádzajú sa na nej dôležité informácie. Všetky konzulárne informácie prosím adresujte na cons. **canberra@mzv.sk**

Slovenské zvesti sú vydávané za podpory Úradu pre Slovákov žijúcich v zahraničí.

S finančnou podporou
**Úradu pre Slovákov
žijúcich v zahraničí**

**Preklady & tlmočenie
do slovenského jazyka**

Nora KOVARČIKOVÁ
nkovarcikova@gmail.com
+61 432 636 578

**NAATI akreditovaná
prekladateľka & tlmočníčka
pre slovenský jazyk**
9 Athlestone Road
3754 Doreen VIC, Austrália

**ZASV a SDB hľadajú kvalifikované
učiteľky materskej školy a prvého
stupňa základnej školy.**

INFORMÁCIE

slovaklittleschool@gmail.com

Redakčná rada: Lukáš, Janka, Patrik, Lucia a Marta

Grafická úprava – Lucia Gajdošová

Korekcie - Jana Tomková

Zodpovedný – Výbor ZASV

Ročník VIII.

Komunitné oznamy budú inzerované zdarma.

Dary na produkciu Slovenských Zvestí sú vítané.

1 skupina detí (2-4 roky)
1 trieda detí predškolského veku (5-7 rokov)
1 trieda detí školského veku (8-15 rokov)
Dospelí začiatčníci a pokročilí

**Slovenská
detská beseda
v Melbourne**

SLOVENSKÝ JAZYK

Hawthorn Community House
32 Henry Street, Hawthorn, VIC

Deti od 14:30 do 17:15
Dospelí od 15:30 do 17:00

Radi vás všetkých privítame a tešíme sa do videnia v škole!

V prípade záujmu nás kontaktujte na: Email: **slovaklittleschool@gmail.com**
Tel: Marta Kapustová: 0437-699690 alebo Nora Kovarčíková: 03-9995632

SLOVENSKÁ DETSKÁ BESEDA V
MELBOURNE

ORGANIZUJE:

7. slovenský tábor

CYC PHILLIP ISLAND

22-24 NOVEMBER 2019

SLOVENSKÝ JAZYK
PLNÁ PENZIA
UBYTOVANIE V IZBÁCH
S VLASTNÝM SOC.
ZARIADENÍM

FLYING FOX, TENIS,
BASKETBAL, FUTBAL,
PLÁVANIE,
BILLIARD, TRAMPOLÍNY,
RELAX A PLÁ:OVÉ
PRECHÁDZKY, TVORIVÉ
DIELNE, ZÁBAVA...

PRIHLÁSKY A INFORMÁCIE DO 15.10.19

LUBICA SHANNON 0433042333

MÁRTA KAPUSTA 0437644640

ALEBO WEBSTRÁNKA

[HTTP://SLOVAKLITTLESCHOOL.WIX.COM/SLOVENSKY-TABOR-2019](http://slovaklittleschool.wix.com/slovensky-tabor-2019)